

Referat – Dialogmøde om bredbånd

18.30-18.40 Velkomst

18.40-18.50 Hvorfor har spørgsmålet høj prioritet for kommunen ved borgmester Holger Schou Rasmussen

Gode, hurtige og stabile dataforbindelser spiller en større og større rolle, hvad enten man overvejer at købe bolig, drive virksomhed eller besøge et sted som turist. Det er vigtigt for den enkelte borger og virksomhed men også for kommunen, således at Lolland ikke bliver valgt fra. Ordentlige dataforbindelser er en vigtig faktor for vækst og udvikling. Emnet for mødet er derfor, hvad vi kan gøre de steder, hvor dækningen ikke er til stede i dag, eller hvor den ikke er tidssvarende? Hvad kan man selv gøre? Og hvad kan man gøre sammen med andre?

Det er grundlæggende statens opgave at sikre den digitale infrastruktur. Samfundet forventer, at borgere og virksomheder er digitale, så skal samfundet også være det. Det kniber nogle steder, men der kan ofte gøres noget. Den største udfordring er at få overblik over mulighederne set i forhold til behov. Vi som kommune har et ansvar for at skubbe udviklingen i den rigtige retning. Derfor initiativ til dette dialogmøde.

18.50-19.00 Hvad har kommunen gjort, og hvad gør vi? Ved viceborgmester Henrik Høegh

Dataforbindelserne er ikke gode nok alle steder i Lolland Kommune, derfor har Klima-, Miljø- og Teknikudvalget fulgt området tæt de seneste år. I vinteren 2014-15 blev der kørt en mobilmålekampagne, hvor man som borger ved hjælp af en applikation fra Energistyrelsen på telefonen kunne indrapportere mobildækningen, det sted man befandt sig. Fornemmelsen af huller i mobildækningen blev underbygget i denne undersøgelse.

I løbet af 2015 har administrationen holdt møder med forskellige udbydere på området (hvor nogle stadig mangler) for at danne sig et overblik over de forskellige løsninger på bredbåndsområdet. Disse møder har givet forhåbning om, at det er muligt at gøre noget mange steder i kommunen, at vi med de eksisterende forskellige tekniske løsninger og på eksisterende markedsvilkår har mulighed for at forbedre situationen. Rådet er at undersøge alle muligheder, så man kender krav og vilkår m.m. Dur den ene løsning ikke, så prøv selskabet ved siden af.

Statslige muligheder: BoligJobordningen, hvor man kan få fradrag for arbejds lønnen ved tilslutning til bredbånd fra vejen og ind til huset (egen grund). Regeringens nye vækstpakke med 4 gange 75 millioner til udrulning af bredbånd i årene 2016-19. Interesserede bør følge med på Energistyrelsens hjemmeside (www.ens.dk), hvor der vil blive meldt ud, hvordan pengene bruges (det ligger endnu ikke klar i skrivende stund).

I Lolland Kommune vil man konkret undersøge muligheden for at forbedre datadækningen som led i et turismeprojekt for Lollands Sydkyst. På kommunens hjemmeside vil der blive samlet information, gode råd og links.

19.00-19.35 Digitale muligheder i 2016 ved Torben Rune, direktør for Netplan

Teknisk status mobil:

- Der er "mobilhuller" flere steder udendørs, specielt fordi 4G endnu ikke understøtter tale (VoLTE er dog på vej)
- Der er "mobilhuller" mange steder indendørs (ca. 90 % af alle opkald foregår indendørs).

- Der er mere retvisende dækningskort fra operatørerne samt fælles kort på vej
- Brugen af mobilt bredbånd stiger voldsomt i disse år

Teknisk status ADSL:

- Dækning de steder hvor man kan få fastnettelefon (dvs. 100 %)
- Lange afstande giver lav hastighed – max. Realistisk hastighed 8/2 Mbit/s
- Tjekditnet.dk giver ”svar”

Teknisk status Bredbånd:

- Fiber er en stærk teknologi i forhold til at opfylde målet om 100/30 Mbit/s i 2020
- Fiber til byer og (visse) erhvervsområder
- Bredbånd over kobbernettet forudsætter nærhed til telefoncentral
- Løbende forbedringer af dækningskort fra Energistyrelsen

Der bør fremadrettet være stort fokus på tomrør, da det er det at grave, som koster penge. Jo længere man kommer ud med fiber jo bedre mulighed er der ligeledes for mobil dækning, da mobilbasestationerne forbindes med fiber.

Kommunen og forsyningsselskaber må gerne lægge tomrør. Der bør være fokus på dette, når der alligevel graves. Kommunen kan have viden om eventuelt eksisterende tomrør. Kort som viser hvor der allerede er rør er meget svære at lave.

Lolland Kommune har tidligere tilbudt sig til pilotprojekt hos Geodatastyrelsen for at få kortlagt vores område.

Udfordring – mulig løsning

Før teleliberaliseringen var der et teleselskab, som leverede en linje til hver husstand. Nu ser vi at konkurrerende selskaber lægger hver deres linje til hver husstand, hvilket er med til at lægge forhindringer for bedre bredbånd, da infrastruktur er dyr og velfungerende infrastruktur endnu dyrere. Derfor kunne fremtidens løsning være kun at lave en linje til hver husstand, og lad indholdet fra forskellige leverandører benytte denne linje.

Andre løsninger:

Teracom:

- Trådløs opkobling
- Findes i forskellige udgaver (med dedikeret båndbredde)
- Kan bruges som forsyning til borgernet

Satellit:

- Meget lang forsinkelse
- Beskedne båndbredder
- Dyr installation
- Ustabil i visse situationer

WiFi:

- Begrænset rækkevidde
- Hastighed aftager med afstand
- Bruger samme frekvenser som husstanden også bruger internt

Mobilt bredbånd:

- Forudsætter god dækning
- Afhænger af andre brugere
- Varierende kvalitet og hastighed
- Dyrt ved stort forbrug

Hvis man ikke umiddelbart har mulighed for at få bredbånd, kan følgende med fordel overvejes:

- Besøg internet siden www.tjekditnet.dk
- Check mulige leverandører
- Dan en bredbåndsforening – er gjort i Sverige med succes over 1 mio. husstande(Stadsnät)
- Tal med dine naboer
- Gå i dialog med leverandørerne – argumenter for hvorfor jeres projekt er så godt

19.35-19.50 Pause

19.50-20.05 Askø – Et eksempel på hvad man lokalt kan gøre ved Per Skov Madsen grundejerforeningen på Askø

Gode erfaringer:

- Opbakning – Askø oplevede en stor opbakning fra såvel lokalpolitikere, SEAS NVE (Fibia) samt Askøboerne.
- Lokale ambassadører – Fastboende som har måttet stemme dørklokker samt foreninger, som har bidraget med opslag og indlæg på de sociale medier.
- Tilgængelige ressourcer – Det lokale vandværk afgav plads til ”krydsfelt”. Fundraising – ansøgning til Landdistriktspuljen (Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter).

Udfordringer:

- Accept af finansieringen (Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter) – afhængig af minimums tilmeldinger (ca. 50 %), manglende vision/accept hos den enkelte.
- Klare kommunikationsaftaler – leverandør/entreprenør/kunde
- Reetablering af området – ikke selvvalgt leverandør, manglende dokumentation af områdets tilstand før og efter, opmærksomhed på anden infrastruktur, så der ikke ødelægges
- Andre udfordringer for tidsplan - arkæologi, årstid samt manglende forundersøgelser

Opsummering:

- Grib ”golden moment”
- Få tidligt tilsagn om finansiering
- Sørg for opbakning lokalt. Folks drivkraft er afgørende
- Træk på netværket (gerne politisk)
- Fortæl den gode historie – vision
- Vær opmærksom på anden infrastruktur
- Brug styret underboring, hvor det er muligt

Generelt for luftbåret internet, jo flere brugere jo dårligere.

20.05-20.20 Errindlev – Et eksempel på hvad man lokalt kan gøre ved Knud Jensen og Per Hæstrup Errindlev

Projektet i Errindlev startede op, da Per, som driver egen virksomhed havde behov for bedre bredbånd. Han tog kontakt til Fibia og gik i gang med at samle underskrifter nok til et fiberprojekt i den lokale Brugs. Det kom dog ikke helt af sig selv, og der måtte ringes på mange døre igen og igen – der skal være nogle, der

gør tingene. Ud af de 300 borgere, der er i byen, skulle de 120 sige ja. Det lykkedes dog ikke helt, men Fibia sagde ja til projektet, da Errindlev havde nået 90 tilsagn.

20.20-20.35 Hvad betyder digital infrastruktur for priser, salg og udlejningsmuligheder? Ved ejendomsmægler Klaus Andersen, EDC

Generelt oplever branchen, at stabilt og hurtigt internet får større og større betydning ved køb af hus eller udlejningsejendom f.eks. sommerhus.

EDC har netop gennemført en undersøgelse, om hvad det er, boligkøbere efterspørger? De ca. 1.000 besvarelser viser, at mere end 70 % af købere over 60 tilkendegiver, at stabilt og hurtigt internet er meget vigtigt, når de skal købe hus meget vigtigere end f.eks. tyverisikring.

En anden ejendomsmægler kæde har lavet en undersøgelse, som viser at 3 ud af 4 siger, at internettet er et vigtigt parameter, når der købes hus.

20.35-20.55 Netværk – Mulighed for deltagerne for at udveksle erfaringer og for at trække på de gode eksempler og ressourcepersonerne til stede

20.55-21.00 Tak for i aften

Kontaktpersoner i Lolland Kommune:

- Michael Christoffersen, telefon 54 67 65 35, mail misch@lolland.dk
- Mie Jeanne Madsen, telefon 24 94 38 04, mail mima@lolland.dk

Energistyrelsens side om bredbånd: www.ens.dk/teleoginternet/bredbaand-og-internet